

Simulare - Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. c)

Istorie

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Națiunea română este cu mult cea mai veche dintre toate națiunile Transilvaniei din vremea noastră, întrucât este un lucru sigur și de dovedit, pe temeiul mărturiilor istorice, a unei tradiții niciodată întrerupte, a asemănării limbii, datinilor și obiceiurilor, că ea își trage originea de la coloniile romane aduse la începutul secolului al doilea de către împăratul Traian, în nenumărate rânduri, în Dacia, cu un număr foarte mare de soldați, veterani, să apere provincia. [...] Drept aceea, Națiunea română [...] se roagă și cere:

1) Ca denumirile odioase și pline de ocară: tolerați, admiși, nesocotiți între Stări și altele de acest fel [...] să fie cu totul îndepărtate, revocate și desființate în chip public, ca nedemne și nedrepte, și astfel prin îndurarea Majestății Voastre Preasacre, națiunea română să fie repusă în folosința tuturor drepturilor...”

(Supplex Libellus Valachorum, 1791)

B. „Romanitatea Daciei a fost însă diferită de cea a altor provincii cucerite de armata Romei. În Italia de Sus, Gallia, Spania [...] ea a fost produsul unei fericite deznaționalizări a unei populații numeroase preexistente care a continuat să reprezinte majoritatea, a atragerii acestei populații la un alt mod de a gândi și a vorbi, a amestecului unei părți a sângelui roman imigrat cu cel local [...]. În Dacia însă a fost creată o adevărată țară de colonizare dintr-un teritoriu slab locuit și înconjurat de o populație dușmănoasă, în care însă romanitatea nu și-a înfipt rădăcini atât de adânci, nesprîjinindu-se pe bazele sigure ale unei naționalități cucerite și din punct de vedere spiritual. De aici și ușurința cu care mai târziu a putut fi îndepărtată și a dispărut [...], fiind ștearsă ca o simplă poleială [...]. Unii susțin că provincialii romani, s-au refugiat în munți, pentru a-și păstra acolo libertatea și viața.”

(Robert Roesler, Studii românești)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Precizați secolul în care a fost elaborat memoriul la care se referă sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **B**, o informație referitoare la romanitate, în afara Daciei. **2 puncte**
3. Numiți spațiul istoric în care a fost elaborat memoriul precizat în sursa **A** și un spațiu istoric devenit provincie romană, menționat în sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că în Dacia romanitatea nu și-a înfipt rădăcini adânci. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați viziunea a doi istorici din spațiul românesc referitoare la romanitatea românilor. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între opinia a doi istorici străini cu privire la romanitatea românilor. **4 puncte**

SUBIECTUL II

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Stalin a fost fără îndoială cel mai important om politic din secolul XX. Churchill și Lenin nu au influențat problemele lumii decât timp de cinci ani, Hitler și Roosevelt timp de 12 ani. De Gaulle, Ghandi și Mao au marcat mai ales destinul țărilor lor. Stalin a participat la putere din 1917, înainte de a deveni un conducător tot mai autocrat, până la moartea lui, în 1953.

Nici visător, nici exaltat, dar fanatic realist, el măsura cel mai bine raportul de forțe și nu se angaja decât atunci când era sigur de succes, chiar dacă știa, când era cazul, să facă dovada unei formidabile îndrăzneli. El a impus întregii lumi comuniste un regim care i-a supraviețuit aproape 40 de ani. A înălțat la rang de superputere o Uniune Sovietică devenită matrice ideologică și politică a sistemului comunist mondial.

Dacă a fost tot atât de fanatic ca și Hitler – un profesionist perfecționist, supermachiavelic și remarcabil strateg și tactician al politicii –, el a fost mult deasupra concurentului său totalitar, care, în comparație cu el, este un amator, chiar un diletant.

Stalin a fost cel mai strălucit om al puterii (...), care a știut cel mai bine să-și adapteze mijloacele obiectivelor sale.

Desigur, un astfel de sistem întemeiat pe distrugerea proprietății private și pe economia centralizată, pe teroare și pe minciună și, în fine pe negarea persoanei umane și pe pretenția de a crea „omul nou” ține de nebunie, fiind o „construcție intelectuală patologică, fără legătură cu lumea reală și care e însoțită de o convingere absolută”. Pe termen lung nu se putea decât să se prăbușească.”

(Stéphane Courtois, *Comunism și totalitarism*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți, din sursa dată, un lider politic al unui stat democratic. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați două caracteristici ale regimului comunist, la care face referire sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la liderul regimului totalitar de extremă dreapta. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la rolul lui Stalin în istoria secolului XX, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia înfruntarea dintre democrație și totalitarism reprezintă una din principalele caracteristici ale secolului al XX-lea. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL III

30 puncte

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre autonomii locale și state medievale în spațiul românesc, având în vedere:

- menționarea unui factor care a contribuit la evoluția autonomiilor locale spre formula statului independent;
- menționarea unui izvor istoric și precizarea autonomiilor locale la care acesta face referire;
- prezentarea unui fapt istoric care a marcat întemeierea unui stat medieval românesc;
- precizarea unui fapt istoric care a contribuit la consolidarea unui stat medieval în spațiul românesc și menționarea unei personalități implicate în procesul de consolidare;
- formularea unui punct de vedere referitor la cauzele modificării statutului unei instituții centrale în secolul al XVIII-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (pertinența argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.